

Trích t cu n sách: “Book of Love and Compassion”
(ti p theo)

Nh tôi đã nói trên là bao lâu loài ng i còn s ng trên qu đ a c u này thì luôn luôn s có nh ng ý ki n b t đ ng và ch ng đ i nhau. N u chúng ta dùng b o l c đ gi i quy t m i b t hòa và c n kh ng ho ng thì b o đ ng s x y ra m i ngày và tôi nghĩ k t qu c a nó th c là kh ng khi p. H n n a, th c t cho th y chúng ta không th dùng b o đ ng đ ch m đ t s b t đ ng ý ki n mà b o đ ng ch có th gây thêm nhi u s b t mãn và h n thù.

Trái l i, b t b o đ ng có nghĩa là đ i tho i hay dùng l i nói đ c m thông. Đ i tho i còn mang ý nghĩa đ i u đình: l ng nghe quan đ i m và kính tr ng quy n l i c a ng i khác trong tinh th n hòa gi i. Không ai th ng m t trăm ph n trăm và cũng ch ng ai thua m t trăm ph n trăm. Đó là gi i pháp th c t và duy nh t ch có con đ ng nh v y. Ngày nay, th gi i ngày càng thu nh l i cho nên ý ni m v “h ” hay “chúng ta” đã g n nh l i th i, không còn thích h p n a.

N u quy n l i c a chúng ta t n t i đ c l p v i nh ng k khác thì đ i u x y ra là chúng ta có th hoàn toàn thành công hay hoàn toàn th t b i, nh ng vì th c t t t c chúng ta đ u tùy thu c l n nhau, cho nên quy n l i c a các b n và nh ng ng i khác đ u có t ng quan liên h v i nhau. Do v y, làm sao quý v có th th ng m t trăm ph n trăm? Đó là đ i u không th đ c. Chúng ta ph i chia x m i bên m t n a, năm m i ph n trăm ho c có th sáu m i ph n trăm cho phe này và b n m i ph n trăm cho bên kia. N u không nh v y thì s hòa gi i không cách nào th c hi n đ c.

Th c t c a th gi i ngày nay cho bi t r ng chúng ta c n ph i suy nghĩ theo h ng đi nh th . Đây là căn b n ch tr ng c a chính tôi, ch p nh n con đ ng “trung dung”. Dân t c Tây T ng s không th th ng m t trăm ph n trăm b i vì dù chúng tôi có mu n hay không, thì t ng lai đ t n c Tây T ng v n còn tùy thu c r t nhi u Trung C ng. Cho nên trong tinh th n hòa h p, tôi ng h s chia x quy n l i đ giúp cho công vi c đ i u đình có th ti n tri n đ c. Hòa gi i là con đ ng duy nh t. Qua ch tr ng b t b o đ ng có nghĩa là chúng tôi có th chia x nh ng ý ki n, c m nghĩ và quy n l i l n nhau, và b ng cách này, chúng tôi có th gi i quy t m i v n đ .

Đôi khi chúng tôi g i th k th 20 v a qua là m t th k đ m máu và chi n tranh. Trong su t th k này đã x y ra nh ng cu c kh ng ho ng, đ máu và s n xu t vũ khí nhi u h n tr c đây. Hi n nay, trên căn b n c a nh ng kinh nghi m chúng ta đã tr i qua và h c h i đ c t th k

này, tôi nghĩ chúng ta nên nhìn vào tình trạng lại với hy vọng sự là một thứ kỳ lạ để đi thßi. Nguyên
tßc bßt bßo đßng cßn nên thßc hành và áp đßng khßp mßi nßi. Đißu này không thß đßn gißn chß
ngßi ß đây và cßu nguyßn mà đßt đßc. Nhßng các bßn cßn phßi nß lßc tích cßc hoßt đßng và
cß gßng nhißu hßn nßa.

Câu Hỏi và Trß Lßi

Hßi: Kính thßa Ngài, làm sao chßm dßt đßc tình trßng gây ô nhißm trong vũ trß?

Đßt Lai Lßt Ma: Nhß quý vß bißt tôi đßn từ Tây Tßng. Khi còn sßng ở Tây Tßng, chúng tôi không
có ý nißm gì về sß ô nhißm. Mßi vßt đßng tßi nßi đó đßu rßt sßch. Thßc vßy, lßn đßu tiên khi bißt
đßn danh từ ô nhißm và nghe ngßi ta bßo rßng tôi không thß dùng nßc ußng, tôi rßt ngßc
nhiên. Sau này, tôi mßi hißu rß.

Giß đây, vßn đß thßc sß đß trß nên nghiêm trßng. Nó không phßi là vßn nßn cßa riêng mßt hay
hai qußc gia, mà là sß sßng còn và sßc khße cßa toàn nhân loßi. Nßu chúng ta nhßn thßc rß vßn
đß này đß tìm phßng pháp đßi phó mßt cách tích cßc thì ít ra quý vß có thß làm gißm thißu bßt
sß nguy hßi cßa nó. Chßng hßn, khoßng hai hoßc ba năm trßớc đây, khi tôi đßn thăm thành phß
Stockholm (Thßy Đßn) gßn mßt con sông lßn; vài ngßi bßn cho tôi bißt rßng khoßng mßi năm
trßớc, vì nßc sông bß ô nhißm nßng nên không có cá. Vào thßi gian tôi vißng thăm thì mßt sß
cá bßt đßu xußt hißn, vì nßc sông đßc kißm soát bßt ô nhißm. Đißu này chßng tß rßng chúng
ta có thß cßi thißn môi trßng sinh sßng.

Tình trßng gißt chßc khßng khißp từ i Bosnia (Nam Tß) đß khißn ngßi ta chú ý. Tuy nhiên sß ô
nhißm và các vßn đß môi sinh khác lßi không mßy ai quan tâm. Cho nên lßn hßi tháng này qua
tháng khác, năm này sang năm nß mßi khißn sß vißc ngày càng trß nên tßi tß. Khi vßn đß xßy ra
đßn mßc đß trßm trßng thì có thß là đß quá trß. Cho nên tôi nghĩ đó là vßn đß rßt hß trßng. Tôi
cßm thßy vô cùng phßn khßi khi bißt rßng tßi nhißu nßi dân chúng đßc bißt quan tâm đßn vßn đß
môi sinh và ngay cß có vài đßng phái chính trß đß đßt nßn tßng trên tß tßng hß và chß trßng
bßo vß môi sinh. Tôi nghĩ rßng đây là sß phát trißn lành mßnh và tôi rßt hy vßng.

Hßi: Xin Ngài cho bißt ý kißn làm cách nào đß khßc phßc thái đß và nhßng tình cßm tiêu cßc gây
nên do ßnh hßng cßa báo chí, thông tin, gißi trí và truyßn hình?

Đát Lai Lát Ma: Đúng vậy. Tôi tháng bày tá quan tâm đán các đáu áy. Tuy nhiên nhá tôi đã trình bày, phán lán đáu tùy thuác vào phong thái tâm linh cáa quý vá. Khi chúng ta xem các hình ánhiáu các nhá bán giát, kháu gái tình đác hay bát cá loái nào nhá thá - náu các bán nhìn chúng đái mát góc cánh khác thì đôi lúc cũng có lái ích. Thánh thoáng quý vá có thá dùng các cánh táng báo đáng và kháu gái tình đác này theo đáng háng tích các hán. Do nhán thác háu quá vá bán chát phá hoái cáa nháng mái cám xúc cáa con ngái, quý vá có thá dùng các hình ánhiáu các đá nhác nhá đán bán chát gây tai hái cáa chúng. Trong khi các hình ánhiáu đác tính và báo đáng có thá ban đáu hái có phán háp đán, lôi cuán; nháng náu nhìn káa hán, bán có thá nhán tháy là cháng có ích lái gái hát.

Dĩ nhiên, tôi cũng nêu lên vài ý kián vá pháng tián truyán thông, đác biát là á Tây Pháng. Tôi án Đá các hành đáng giát cháoc và ám sát tháng đác chiáu lên truyán hình, nháng các cánh kháu gái tình đác lái bá kiám duyát chát chá. Tuy nhiên, náu so sánh hành đáng giát ngái vái kích đác thì kích đác táng đái tát hán!

Dù sao, tôi muán trình bày rõ các khía cánh khác vá nháng đác tính tát cáa con ngái mà tôi nghĩ các giái truyán thông, và báo chí đã thiáu sót. Há chá phá bián và thông tin các hành đáng tiêu các nhá giát ngái, kích đáng tình đác nháng lái không trình chiáu các viác làm nhân đáo đáy lòng tá bị cáa con ngái.

Cháng hán, lúc á Hoa Thánh Đán (Washington) , tôi đã đán thăm vián báo tàng “Diát cháng ngái Do Thái” (Holocaust). Khi tái đó, sau khi thăm viáng các di tích lách sá, tôi đáng nghe ká nhác lái cho biát hành đáng cáa con ngái cá hai phía. Mát bên là quân đái phát xít Đác Quác Xá đã hành há, tra tán, bán giát, tàn sát và diát cháng dân tác Do Thái. Nó nhác nhá cho tôi tháy ráng thác quá tàn ác và ghê tám náu sá thông minh cáa con ngái đáng háng đán và thúc đáy bái lòng hán thù.

Nháng cùng lúc, nháng ngái phe bên kia cháng tá há đã hy sinh ngay chính máng sáng cáa mình đá báo vá cho dân Do Thái. Nhá vậy, nháng ngái này đã có lòng nhân ái, khác phác sá đá đáa tính máng bán thân đá cáu sáng các nán nhân bát hán. Báng cách đó, tôi nghĩ chúng ta đã táo đáng sá quân bình giáa đáu xáu và tát. Náu đá cho tâm hán thù háng đán, quý vá có thá tránên nháng con ngái vô cùng tàn ác và đác hái. Nháng trái lái, náu biát phát trián lòng tá bi, thì chúng ta sá thác hián đáng các hành đáng lành và lái ích cho mái ngái. Táng tá, pháng tián truyán thông quý vá cũng nên trình bày cá hai mát tác hái lán xây đáng. Tôi luôn ác mong nhá vậy.

Lòng tin bí là niềm tin trong cộng hòa hạnh phúc con người(3)

Tác Giả: Nguyên tác: Đác Đát Lai Lát Ma, Chuyán dách: HT.Thích Trí Chán Chúa Nhật, 03 Tháng 5 Năm 2009 13:26

Häi: Kính tháa Ngài, hành đáng ká thá cháng tác, cuáng tán và hán thù cáa con ngái đang tăng tráng. Theo ý Ngài, do các yáu tá tiêu các nào đã gây nên? Làm sao đá có thá cháng lái các khuynh háng thiáu xây dáng này?

Đát Lai Lát Ma: Tôi nghĩ phán lán chúng đáu tùy thuác vào ván đá giáo dác. Tôi tin ráng quý vá càng đác đác các tài liáu chính xác, càng hiáu biát và tiáp xúc vái nhiáu ngái càng tát. Dĩ nhiên, bán cán có mát tâm hán cái má. Hán náa, chúng ta cũng chá là mát trong sá hán năm táng ngái và táng lai cá nhân mình tùy thuác nhiáu vào nháng ká khác. Tôi nghĩ mát phán cáa ván đá là do vì thiáu hiáu biát vá các nán văn hóa và sá hián dián cáa các cáng đáng khác, cũng nhá không nhán tháy rõ vá thác tái cáa cuác sáng xã hái hián nay.

Quý vá có thá đát đác sá hoàn toàn đáy đá và mán nguyán khi sáng đác láp trong các cáng đáng và nán văn hóa cáa chính riêng mình - biát láp và không quan há gì đán các đoàn thá khác kháp nái trên thá giái - do đó, con ngái có cá sá đá tán đáng các quan niám sai lám nhá hành đáng cuáng tán hay ká thá cháng tác.

Nháng đây không phái là tráng háp nhá váy. Quý vá không thá không quan tâm đán thác tá vá sá tán tái cáa nháng nán văn hóa hay các cáng đáng khác. Hán náa, bán chát cáa xã hái hián đái là sá phức táp, hánh phúc và thành công cáa chính cáng đáng các bán có liên quan đán hánh phúc cùng quyán lái cáa nháng đoàn thá và xã hái khác. Trong mát thá giái hián đái táng quan nhá thá, sá không có chá đáng cho hành đáng cuáng tán và ká thá cháng tác.

Theo kinh nghiám cáa riêng tôi, tôi nghĩ ráng Phát giáo là tôn giáo thích háp nhát đái vái tôi. Nháng nói váy không có nghĩa đáo Phát là tát nhát đái vái mái ngái. Mái cá nhân có đái sáng tâm linh khác nhau, cho nên tôn giáo này thích háp cho sáng ngái này, nháng nhóm ngái kia lái muán chán tán ngáng ná. Do đó, náu tôi kính tráng quyán chán láa cáa mái cá nhân, tôi phái tôn kính và cháp nhán giá trá cáa nháng tôn giáo khác biát này vì chúng phác vá cho hàng triáu tán đác a nhiáu đáo giáo.

Lúc còn sáng ở Tây Táng, tôi biát rát ít, qua tài liáu nháng sách báo hoác tiáp xúc cá nhân vá bán chát và giá trá cáa các truyán tháng tôn giáo. Tá khi tôi trá thành ngái tá nán, tôi có nhiáu cá hái liên lác gán gũi hán vái các tín ngáng khác, đác biát qua nháng cá nhân, và tôi đã có đác sá hiáu biát sâu xa vá giá trá cáa các tôn giáo bán. Kát quá là giá đây tôi nghĩ ráng mái tôn giáo đáu có giá trá riêng cáa nó.

Dĩ nhiên, theo quan điểm triết lý, tôi tin rằng triết học Phật giáo rất cao siêu, rộng rãi bao la và thâm thúy, nhưng các tín đồ khác vẫn có khả năng và đã đóng góp, mang lại nhiều lợi ích cho nhân loại. Tôi cái nhìn bao dung đó, tôi nghĩ thái độ của tôi đối với các tôn giáo bên ngoài đây đã hoàn toàn thay đổi. Ngày nay, bất kể ở đâu tôi đến và bất kể lúc nào tôi gặp một người đang theo một tín đồ khác, tôi hết sức hâm mộ sự thực hành cũng như vô cùng kính trọng tôn giáo của họ.

Hỏi: Một người bình thường có thể chuyển hóa được nỗi lo sợ và thất vọng của họ? Làm sao chúng ta có thể thực hiện được?

Đát Lai Lát Ma: ! Vâng, rất có thể. Ví dụ, khi còn nhỏ, tôi luôn luôn sợ các phòng tối. Thời gian qua, nỗi lo sợ cũng bớt đi. Khi tiếp xúc gặp gỡ mọi người, tâm quý vị càng khép kín, càng cảm thấy sợ hãi và bất an. Nếu lòng bạn càng mở rộng nỗi lo lắng càng giảm bớt. Đó là kinh nghiệm của tôi. Khi tôi gặp bất cứ ai, dù họ là một nhân vật quan trọng, hay một kẻ hành khất, hay một người bình thường, đối với tôi không có gì khác biệt.

Đáu quan trọng nhất là các bạn nên vui lòng và phải bày khuôn mặt thân ái của mình trước mọi người. Sự khác nhau về tôn giáo, văn hóa, tiếng nói và màu da đều không quan trọng. Người có học hay thi u học, giàu hay nghèo, chủng tộc gì khác nhau. Khi tôi mở rộng con tim và tâm hồn, tôi xem tất cả thiên hạ như những người bạn cũ thân quen. Thực hành được như vậy rất hữu ích.

Trên căn bản của thái độ của tôi mà đó, nếu tình trạng không may gì xảy ra, lúc này chúng ta có quy định hành động thích đáng tùy theo hoàn cảnh. Nhưng ngay từ đầu, với phần tôi, tôi vẫn đi bước trước để bày tỏ thiện chí. Và thông thường khi tôi nhận được sự đáp trả đầy tình thương mến thì mọi người. Như vậy, tôi tin rằng nỗi lo sợ của quý vị sẽ được xóa tan.

Tôi nghĩ, trong tâm mỗi cá nhân có nhu cầu hy vọng. Nếu hy vọng này không thành tựu không có nghĩa là tất cả hy vọng đều sẽ thất bại hết. Tôi gặp một vài người rất tin tưởng vào hy vọng tràn trề, nhưng rồi trở nên thất vọng khi họ không thể đạt được một trong những hy vọng của họ. Nhưng tôi nghĩ rằng tâm con người rất phức tạp. Chúng ta có nhu cầu hy vọng cũng như sợ hãi và thực là để u nguy hiểm khi quý vị đặt niềm tin dồn hết vào trong một hy vọng được biết duy nhất để rồi khi ngu ngốc hy vọng đó không thành tựu, bạn đâm ra hoàn toàn tuyệt vọng. Đó là để u vô cùng tai hại.

Lòng t^h bi là n^h n^h t^h ng c^h a h^h nh phúc con ng^h i(3)

T^hc Gi^h7843,: Nguyên tác: Đ^hc Đ^h t Lai L^h t Ma, Chuy^h n d^h ch: HT.Thích Trí Ch^h n
Ch^h250;a Nh^h7853;t, 03 Th^h225;ng 5 N^h259;m 2009 13:26

(còn ti^h p)